

Edyta PIĘCIORAK*
Politechnika Krakowska

MODEL NUMERYCZNY BELKI Z FALISTYM ŚRODNIKIEM

Streszczenie. Przedmiotem pracy jest analiza numeryczna belki z falistym środkiem oraz weryfikacja otrzymanych wyników za pomocą programu MARC [1] z wynikami badań doświadczalnych i numerycznych przy wykorzystaniu programem ANSYS 6.1 [2].

NUMERICAL MODEL GIRDER WITH SINUSOIDALLY CORRUGATED WEB

Summary. The dissertation presents numerical analysis of the behaviour of girder with sinusoidally corrugated web. The numerical results carried out with use of program MARC [1] are compared with the results of experimental tests and results carried out with use of program ANSYS 6.1. [2].

1. Wprowadzenie

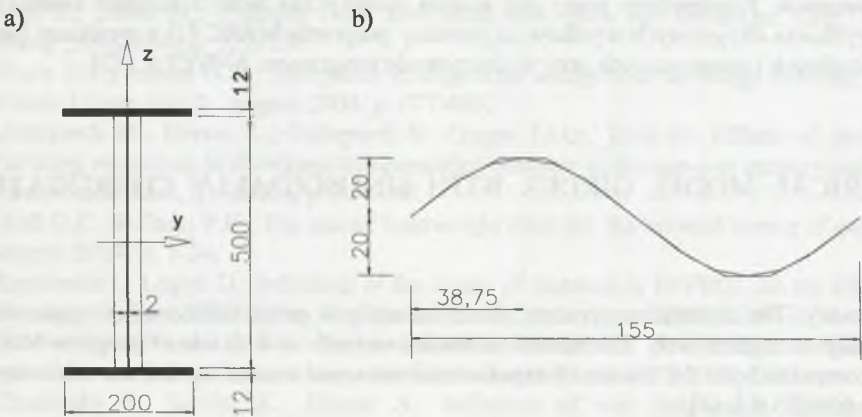
Blachownice z falistym środkiem znane są już od lat 60. XX wieku, jednakże ze względu na trudności technologiczne związane z łączeniem pasów ze środkiem nie znalazły w ówczesnych czasach szerszego zastosowania. Dopiero powstałe w latach 80. w pełni zautomatyzowane linie technologiczne do spawania blachownic o falistym środku spowodowały wzrost ich zastosowań [3]. Obecnie blachownice z falistym środkiem używane są jako rygle i słupy w konstrukcjach hal parterowych jedno- i wielonawowych. Redukcja ciężaru blachownicy wynikająca z kształtu środka, zwiększona sztywność środka poprzez fałdowe wyprofilowanie (rodzaj uźebrowania), walory estetyczne spowodowały, że blachownice z falistym środkiem stanowią atrakcyjną alternatywę dla elementów walcowanych.

* Opiekun naukowy: Dr hab. inż. Marek Piekarczyk

W pracy przedstawiono analizę numeryczną jednoprzęsłowej, wolnopodpartej belki z falistym środnikiem, obciążonej siłą skupioną przyłożoną w środku rozpiętości przęsła (nad żebrem). Wyniki uzyskane za pomocą programu MARC [1] porównano z wynikami badań doświadczalnych przeprowadzonych w laboratorium Instytutu Materiałów i Konstrukcji Budowli Politechniki Krakowskiej [2] oraz z wynikami numerycznymi uzyskanymi przy wykorzystaniu programu ANSYS 6.1 przez dra Krzysztofa Kuchtę [2].

2. Model numeryczny belki z falistym środnikiem

Analiza numeryczna belki została wykonana przy użyciu programu MARC [1]. Przekrój poprzeczny belki oraz geometrię fałdy środnika (fałdy trapezokształtnej aproksymującej kształt sinusoidy) przedstawiono na rysunku 1.

Rys. 1. Przekrój poprzeczny belki – a, Geometria fali sinusoidalnej z zastępczą fałdą trapezową – b
Fig. 1. Cross section of girder – a, Corrugation Configuration Parameters – b

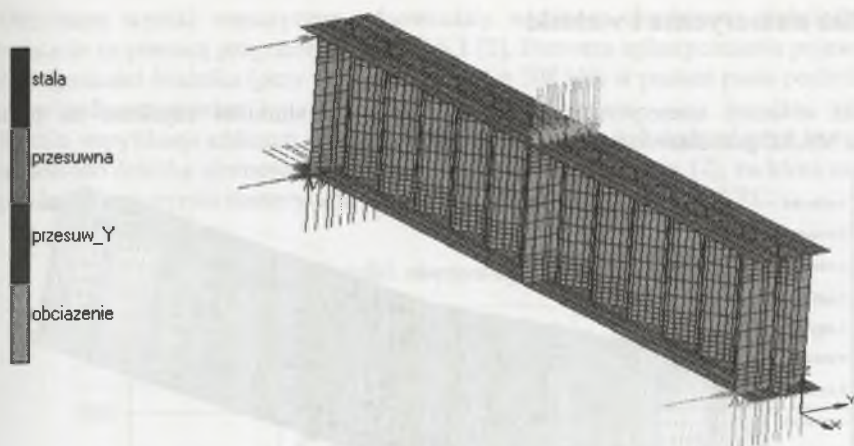
Obliczenia przeprowadzono przy następujących danych materiałowych:

$E1 = 205 \text{ GPa}$; $E2 = 0,0001E1$; $\nu = 0,3$

dla pasów i żeber: $f_y = 256,2 \text{ MPa}$

dla środnika: $f_y = 311,3 \text{ MPa}$

Przyjęto schemat statyczny jednoprzęsłowej belki wolnopodpartej (rozpiętości między podporami 1860 mm) obciążanej stopniowo siłą P rozmytą na szerokości pasa, przyłożoną nad żebrem w środku rozpiętości przęsła. Przekroje podporowe belki zabezpieczono przed przemieszczeniami bocznymi – adekwatnie do warunków podparć belki eksperymentalnej [2]. W miejscach sił skupionych wprowadzono żebra usztywniające o grubości 10 mm, które usytuowano w „punktach zerowych” sinusoidy (rys. 2.).

Rys. 2. Schemat statyczny modelu powłokowego
Fig. 2. Static scheme of shell model

Numeryczny model belki z falistym środkiem zbudowano w całości z 4-węzłowych elementów powłoki cienkiej (element nr 139 [1]) z sześcioma stopniami swobody w węzle (3 stopnie translacji i 3 rotacji). W analizie uwzględniono nieliniowości materiałowe (idealnie sprężysto-plastyczny materiał) oraz geometryczne (duże przemieszczenia). Imperfekcję geometryczną przyjęto w postaci pocienienia rzeczywistej grubości środka o $1/20$ jego nominalnej grubości (0.1mm). Sinusoidę środka opisano dziesięcioma elementami skończonymi na długości pojedynczej fali. W strefie przylegania środka do pasów zagęszczono węzły siatki ze względu na występujące w tej strefie zaburzenia brzegowe. Automatyczną adaptację węzłów siatki przez program MARC przedstawiono na rysunku 3.

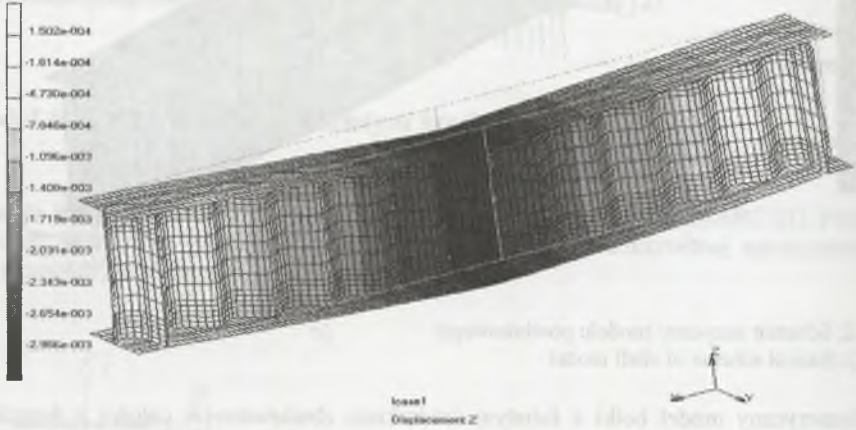

Rys. 3. Siatka elementów skończonych modelu powłokowego
Fig. 3. Mesh of model

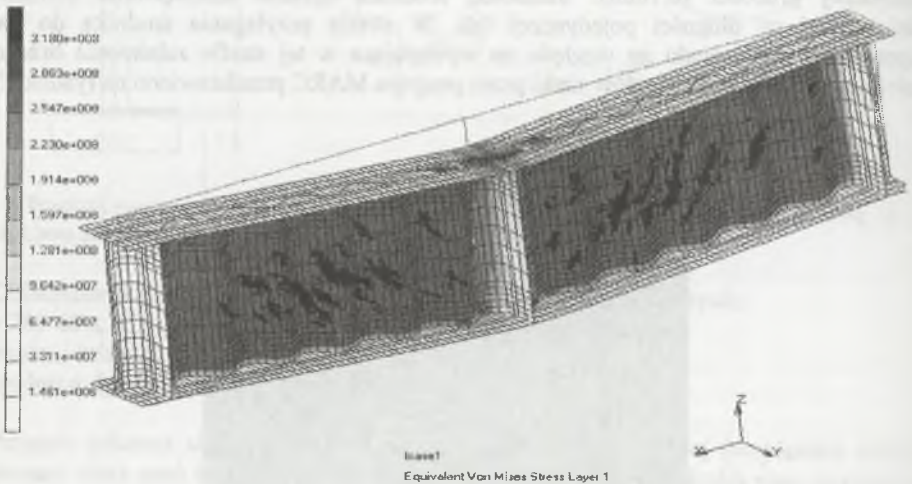
3. Analiza numeryczna i wnioski

Wyniki obliczeń numerycznych belki z falistym środnikiem uzyskane za pomocą programu MARC przedstawiono na rysunkach 4 i 5.

Rys. 4. Przeszyczenia w kierunku osi Z w chwili pojawienia się pierwszych uplastycznień $P=308$ kN, $\delta=2,966$ mm

Fig. 4. Displacement in Z direction when the first plastic zones occurred $P=308$ kN, $\delta=2,966$ mm

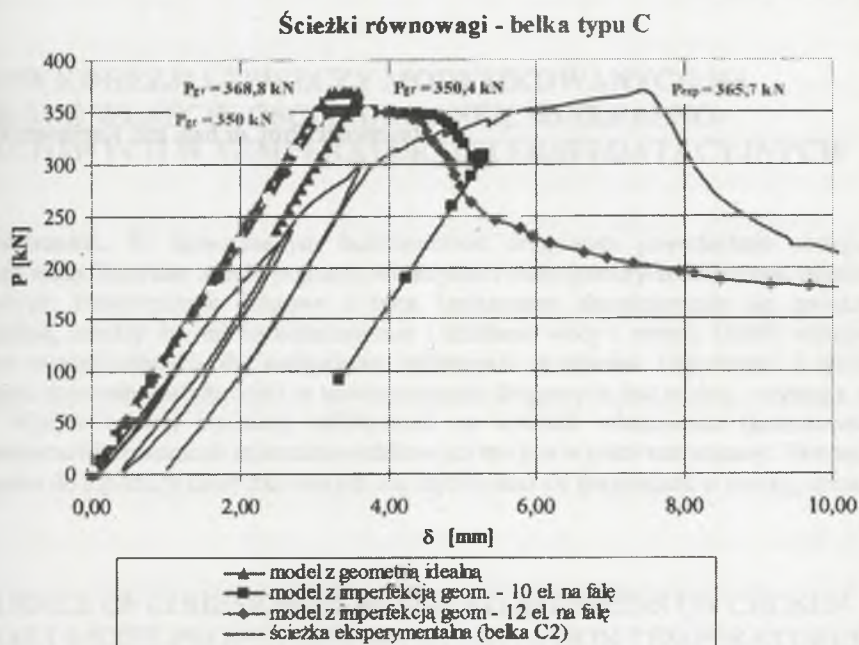

Rys. 5. Rozkład naprężeń σ_{H-M-H} w belce w chwili pojawienia się pierwszych uplastycznień $P=308$ kN, $\delta=2,966$ mm

Fig. 5. Stress Distribution σ_{H-M-H} in girder when the first plastic zones occurred $P=308$ kN, $\delta=2,966$ mm

Otrzymane wyniki numeryczne odpowiadały wynikom uzyskanym doświadczalnie i numerycznie za pomocą programem ANSYS 6.1 [2]. Pierwsze uplastycznienia pojawiły się w środku wysokości środka (przy obciążeniu siłą $P = 308 \text{ kN}$) w postaci pasm pochyłonych w kierunku środkowego żebra.

W celu weryfikacji obliczeń numerycznych z badaniami doświadczalnymi na rysunku 6 przedstawiono ścieżkę równowagi statycznej zamieszczoną w pracy [2], na którą naniesiono dużymi kropkami wyniki numeryczne uzyskane za pomocą programu MARC.

Rys. 6. Porównanie numerycznych ścieżek równowagi statycznej belki obliczonej numerycznie za pomocą programów ANSYS [2], MARC ze ścieżką eksperymentalną [2]

Fig. 6. Comparison of static path of equilibrium for beam gained from numerical calculation [2]

Analizując nośności graniczne belki otrzymane doświadczalnie i numerycznie, należy zauważyć, że nośności graniczne otrzymane w wyniku badań numerycznych są wyższe od tych otrzymanych doświadczalnie.

LITERATURA

1. MSC.MARC vK7.3 User Manual. Theory. MARC Analysis Research Corp., 1998, USA.
2. Kuchta K.: Nośność i sztywność blachownic o falistych środknikach. Praca doktorska, Kraków 2004.
3. Łubiński M., Filipowicz A., Żółtowski W.: Konstrukcje metalowe, cz.1, Arkady, Warszawa 2003.

Recenzent: Prof. dr hab. inż. Kazimierz Rykaluk